

De Reijdt werd toebedeeld aan Louis Robert, gehuwd met Ida Christina Maria van Bijlevelt. Daarmee zijn we in veilige haven aangeland want het onroerend goed van de heer Robert staat keurig geregistreerd in de kadastrale legger. De in aanmerking komende percelen zijn kadastraal bekend als gemeente Haarzuilens Sectie A nummers 351 en 352. Nummer 352 is groot 1 bunder 55 roeden 50 ellen en dat is krap 2 morgen. Hiermee werd Willem van Bijlevelt in 1678 beleend. Nummer 351 is groot 1 bunder 78 roeden 90 ellen en dat is bijna exact de oppervlakte van het stuk waarmee achterkleinzoon Willem Hendrik in 1773 werd beleend.

Vragen aan de lezers

Waar stonden of lagen onder Vleuten:

de hofstede Groenewoud (destijds Utrechtseweg 66)
de Kromme Boomgaard (langs de Parkweg)
onder Veldhuizen:
de hofstede Buurwijk
onder Haarzuilens:
de hofstede De Griendhoeve
de hofstede de Eik of Hegge
de hofstede Het Veldhoen
de boomgaard de Hooge Kamp
de boomgaard de Pyramideboomgaard
de boomgaard De Jonge Reit

Bron

Collectie Van der Poel
Veilingboekjes Boomvruchten

Archeologisch onderzoek aan de Meerndijk

Enkele weken geleden heeft de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek een opgraving uitgevoerd aan de Meerndijk, ongeveer 700 m ten zuiden van de rijksweg A12. Het onderzoek vond plaats naar aanleiding van de aanleg van een veetunnel onder de Meerndijk, dit alles in het kader van de reconstructie van deze provinciale weg. De opgraving, reeds aangekondigd in ons vorige nummer, heeft ruime belangstelling gekregen in de regionale en landelijke media. De open dagen op 12 en 13 juni trokken, ondanks het tegenvallende weer, ongeveer 2000 mensen! Uiteraard was onze vereniging present om te assisteren bij de talloze rondleidingen die op deze twee dagen zijn verzorgd.

In dit tijdschrift is al meermalen de aandacht gevestigd op „het raadselachtige tracé van de Meerndijk”, zoals een van onze auteurs het uitdrukte. Reeds langer is bekend dat direct ten oosten van de Meerndijk, dwars door het veen van de polders Heycop en Reyerscop, een ca. 20 m brede en 3 m diepe strook klei ligt. Omdat deze strook voor het grootste deel in een rechte lijn loopt, hebben verschillende onderzoekers hierin de opvulling van een kanaal vermoed. Op de bodem van dit veronderstelde kanaal zijn in 1990, ter hoogte van wegrestaurant „De Afrit”, enkele scherven uit de Romeinse tijd gevonden.

De recente opgraving van de ROB vond enkele honderden meters zuidelijker plaats, even ten noorden van het punt waar de Meerndijk een meer bochtig verloop krijgt. Daar zou het kanaal moeten hebben aangesloten op een natuurlijke waterloop, waarvan de ligging reeds langer door grondboorlingen bekend was. Het betreft een zogenaamde crevasse of overloopgeul, die is ontsprongen aan een voorloper van de Hollandse IJssel, die stroomde ter hoogte van de Nedereindse Weg. Een van de verrassingen van de jongste opgraving was dat deze geul zich toch iets noordelijker dan verwacht in het veen heeft ingeslepen.

De foto toont de zacht glooiende oostoever van de geul, waarin sporen van graafwerk, zoals wij ze inmiddels kennen van de beroemde Corbulo-gracht bij Leidschendam, ontbreken. Mogelijk begon het veronderstelde kanaal pas wat verder naar het noorden.

Duidelijk is althans dat de geul ook weer vrij snel is opgevuld; op de bodem lag een dik pakket zand dat vanuit het zuiden moet zijn ingespoeld. De hogere lagen van de vulling bestonden uit klei en moeten dus in min of meer stilstaand water zijn afgezet. Mogelijk heeft deze waterloop tussen de Hollandse IJssel en De Meern ooit de inmiddels haast legendarische naam „Mare” of „Ma(e)rne” gedragen. Hoe dit ook zij, ten tijde van de veenontginning van de 11e/12e eeuw moet de oude geul nauwelijks meer herkenbaar zijn geweest, want het verkavelingspatroon loopt er, zonder ermee rekening te houden, met een schuine hoek doorheen.

Op de westelijke rand van de geulvulling, ongeveer onder het huidige fietspad, moet dan rond 1200 de Meerndijk zijn aangelegd. Mogelijk was deze geulvul-

ling als gevolg van de ontwatering en inklinking van het veen al vanzelf uit het landschap verzezen. De oudste fase van de Meerndijk bleek onder het gewicht van het latere dijklichaam zeker twee meter in het veen te zijn gedrukt. Daardoor was ook de westoever van de geul ongeveer horizontaal komen te liggen. Tenslotte kwam ten westen van de oude Meerndijk ook de doorsnede van het zandpad te voorschijn dat daar in 1605 bij vergunning van de Staten van Utrecht werd aangelegd. Dat zandpad ontwikkelde zich in de loop der eeuwen tot een drukke verkeersweg.

De vraag of zich naast de Meerndijk ten zuiden van de A12 een kanaal bevindt en of dat Romeins is, is helaas onbeantwoord gebleven. In aansluiting op de doorgraving van de Meerndijk zal het verloop van de geul in de nabije toekomst door nauwkeurig booronderzoek verder noordwaarts worden vervolgd. Wie weet zal dat onderzoek nieuw licht werpen op deze intrigerende kwestie, waarover het laatste woord nog lang niet is gezegd.

EPG.

